

Број/Број: 01/6а-50-3-6-7/12

Сарајево/Sarajevo, 23. 06. 2012.

ИЗВЈЕШТАЈ

са тематске сједнице под називом „Положај Ромкиња у законима, политикама и пракси,
презентација извјештаја невладиних организација „Права за све“ и „Иква“ о насиљу
над Ромкињама у породици“,
одржане 6. јуна 2012.

I - Тематску сједницу је организовала Комисија за остваривање равноправности полова Представничког дома Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине, уз подршку Мисије ОЕБС-а у БиХ.

Циљ тематске сједнице био је указивање на положај Ромкиња и проблеме са којима се сусрећу, као и улоге институција у овој области.

На сједницу су позвана државне и ентитетске комисије за равноправност полова и комисије за људска права, цендер институционални механизми, Министарство за људска права и избјеглице БиХ, као и представници и представнице Савјета националних мањина у ПСБиХ, Парламента ФБиХ и НСРС-а и Одбора за Роме при СМБиХ, те представници међународних организација: ОЕБС-а, *UN Women* и УНДП-а.

Позиву су се одазвали представници: Комисије за једнакоправност полова Дома народа Парламента ФБиХ; Комисије за људска права Представничког дома Парламента ФБиХ; Агенције за равноправност полова БиХ; Гендер центра Владе Републике Српске; CARE International (in North West Balkans); ОЕБС; UN Women; УСАИД; НВО „Иква“; НВО „Права за све“; НВО „Кали Сара“ и НВО „Боља будућност“.

II - Сједницу су, у име организатора, отворили Нико Лозанчић, предсједавајући Комисије, и Ричард Вилиамс, шеф Одјела за људску димензију Мисије ОЕБС-а у БиХ. Сједницу је модерирао Даворин Семеник, секретар Комисије.

У првом дијелу сједнице Амна Мухаремовић, шефица Канцеларије *UN Women* у БиХ, презентовала је активности које ова канцеларија реализује у сарадњи са институцијама и невладиним организацијама у БиХ ради побољшања положаја Ромкиња.

Након тога Хедина Сијерчић, представница Министарства за људска права и избјеглице БиХ, упознала је учеснике тематске сједнице са надлежностима овог

министарства и примјеном стратешких докумената из области остваривања и заштите права ове националне мањине у БиХ.

На крају првог дијела, Фермин Кордоба, шеф Одсјека за економска и социјална права и једнакост Мисије ОЕБС-а у БиХ, дао је оцјену стања али и нагласио могуће правце дјеловања када је у питању побољшање положаја Ромкиња, како то види ова међународна организација.

III - У другом дијелу сједнице оджане су три презентације, и то:

- *Стварност Ромкиња у БиХ*, Индира Бајрамовић (Боља будућност)
- *Одговор политика за равноправности полова и заштиту од насиља у породици на положај Ромкиња у БиХ*, Федрa Ицаковић (Права за све)
- *Равноправност Ромкиња у постојећим политикама за интегрисање Рома – ревизија политика на основама ЕУ*, Санела Бешић (Кали Сара)

IV - У завршном дијелу обављена је дискусија у којој су учесници исказали потребу за одлучнијим спровођењем мјера за побољшање положаја Ромкиња, те подржали препоруке које су презентоване у претходном дијелу сједнице, како слиједи:

ПРЕПОРУКЕ

1. Комисија за остваривање равноправности полова Представничког дома Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Комисија) одржала је 06. 06. 2012. тематску сједницу под називом "Положај Ромкиња у законима, политикама и пракси, презентација извјештаја невладиних организација 'Права за све' и 'Иква' о насиљу над Ромкињама у породици". Циљ тематске сједнице био је указивање на положај Ромкиња и проблеме са којима се сусрећу, као и улоге институција у овој области. Сједници су присуствовали представници Министарства за људска права и избјеглице БиХ, ентитетских комисија за родна питања, цендер институционалних механизма, невладиних организација „Права за све”, “Иква”, “Боља будућност”, “Кали Сара”, те међународних организација у Босни и Херцеговини;
2. На тематској сједници чланови Комисије упознати су са вишеструком дискриминацијом Ромкиња коју трпе као жене али и као припаднице ове националне мањине и о насиљу којем су изложене у породици;
3. На основу расправе, Комисија закључује да је унапређење родне и мањинске равноправности Ромкиња кључни предуслов за остваривање основног људског права Ромкиња на равноправан третман пред законом.
4. Савјет министара БиХ а посебно Министарство за људска права и избјеглице, у сарадњи са надлежним ентитетским министарствима, Агенцијом за равноправност полова и центрима за равноправност полова, треба да започне процес измјене и допуне Стратегије за рјешавање проблема Рома из 2005. године као и ревидирање Акционог

плана рјешавања проблема Рома у областима запошљавања, становања и здравствене заштите из 2008. године и Акционог плана о образовним потребама Рома из 2004. године, односно ревидирање Акционог плана из 2010. године, на основу смјерница постављених у оквиру Европске уније за националне стратегије за интегрисање Рома, како би питање равноправности полова и права Ромкиња на ефикасан и примјенљив начин било интегрисано у постојеће документе. Приликом измјена и допуна ових докумената потребно је укључити ставове и мишљења Ромкиња лидерки. Усвојене политике морају бити подржане одговарајућим средствима како би се обезбиједила примјена ових докумената у пракси.

5. Агенција за равноправност полова и џендер центри ентитета требало би да обаве додатну расправу са женским ромским организацијама и стручњакињама из одговарајућих области о доношењу посебне стратегије о унапређењу права Ромкиња са фокусом на приоритетне области, при чему треба узети у обзир тренутне активности женских ромских удружења у изради њихове стратегије, те како интегрисати унапређења равноправности Ромкиња у нови џендер акциони план.
6. Позивају се политичке партије да у страначка тијела укључе и представнике ромске популације те да артикулишу страначке програмске циљеве и политике за смањење социјалне искључености ромске популације, нарочито Ромкиња, те да учине доступним политике за смањење социјалне искључености ромске популације, нарочито на локалном нивоу, те да покрену социјални дијалог о релевантним политикама којима кане унаприједити учешће Ромкиња у јавном политичком животу.
7. Нарочито треба утврдити и обезбиједити финансијску подршку за специфичне програме едукације за Ромкиње о законима који се односе на равноправност полова и насиље над женама. Потребно је снажно медијски промовисати питање положаја Ромкиња у БиХ као и активности женских ромских невладиних организација у борби против насиља у породици и борби за бољи положај Ромкиња у породици, заједници и бх. друштву.
8. Потребно је да Босна и Херцеговина потпише и ратификује Конвенцију Савјета Европе о спречавању и сузбијању насиља над женама и насиља у породици у којој се разрађују основни стандарди за ефикасно спречавање и борбу против насиља над женама укључујући и насиље у породици.
9. Потребно је да ентитетске парламентарне комисије за равноправност полова обаве јавну расправу о примјени Закона о заштити од насиља у породици, као и других закона примјених у случајевима породичог насиља, те подзаконских аката којима се регулише примјена ових закона а нарочито заштитних мјера. Потребно је обезбиједити пуну примјену Закона о заштити од насиља у породици у оба ентитета коришћењем постојећих механизма контроле и праћење примјене закона.

10. О овим закључцима потребно је упознати комисије за родна питања на ентитетским нивоима законодавне власти, Министарство за љуска права и избјеглице БиХ, џендер институционалне механизме у извршној власти, као и учеснике тематске сједнице.

Након расправе, предсједавајући ове комисије је у завршној ријечи захвалио учесницима на исказаном интересу за ову тему, те најавио да ће Комисија на наредној сједници размотрити извјештај са тематске сједнице и одлучити о прихватању предложених препорука, те их упутити надлежним институцијама, као и учесницима сједнице.

СЕКРЕТАР КОМИСИЈЕ

Даворин Семеник